

V Praze 9. 8. 2016
Čj. OVA: 938/16

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

I. Úvod

Současné problémy v poskytování služeb v silniční vyžadují nové právní úpravy, a to zejména v oblastech:

- Licenční řízení
- Práva cestujících ve veřejné dopravě
- Výkon taxislužby.

Licenční řízení

Ukázalo se, že je potřebné novelizovat zastaralou a příliš komplikovanou právní úpravu licenčního řízení podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů v linkové osobní dopravě do podoby odpovídající aktuálním potřebám dopravních úřadů, dopravců a objednatelů veřejné dopravy. Potřeba této novelizace byla mj. schválena usnesením Vlády ČR č. 467 ze dne 15. 6. 2015 v rámci úkolů vyplývajících z Bílé knihy - Koncepte veřejné dopravy jako opatření č. V./1.1 v gesci MD.

Práva cestujících ve veřejné dopravě

S ohledem na vývoj ve službách veřejné dopravy v ČR je potřebné další prodloužení výjimky z uplatnění některých práv cestujících vyplývajících z nařízení EP a Rady (EU) č. 181/2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 (dále jen „nařízení o právech cestujících“). Navržené výjimky mají umožnit dostatečný časový prostor pro přípravu autobusových dopravců na plnou aplikaci nařízení, zejména pro provedení nezbytných technologických a organizačních opatření a modernizaci vozidlového parku či dopravních terminálů.

Výkon taxislužby

Řešení neuralgických bodů v činnosti taxislužby. Jedná se o dílčí změny v institutu spolehlivosti řidiče, rozšíření stávající možnosti obcí stanovit lokální podmínky pro výkon taxislužby na jejich území, stanovení základních povinností pro zprostředkovatele taxislužby a úpravu kontrolních pravomocí při terénních kontrolách. Velká část z těchto potřebných změn se odvíjí od rozmachu provozování tzv. černé taxislužby bez živnostenského oprávnění a bez oprávnění řidiče taxislužby.

II. Připomínky a návrhy změn

Předložená analýza RIA vychází z doporučené struktury, přehledně hodnotí současný nevyhovující stav právní úpravy ve zmíněných oblastech. Pro oblasti licenčního řízení a výkonu taxislužby zpracovatel Návrhu zákona v rámci RIA uvádí 3 varianty, včetně varianty nulové. Podrobně rozvádí přínosy i náklady jednotlivých variant.

U oblasti licenčního řízení se doporučuje varianta 1, která je kompromisem z hlediska nákladů i administrativní náročnosti pro dotčené subjekty.

V případě prodloužení výjimky z uplatnění některých práv cestujících jsou uvedeny pouze dvě varianty, což je celkem logické. Nicméně, plné uplatnění práv cestujících (včetně nároků – v oprávněných případech – na jídlo, ošacení, atd.) je plánováno na rok 2021.

Předkladatel Návrhu zákona v části pojednávající o podmínkách taxislužby konstatuje, že jde primárně o situaci, kdy přepravní služby poskytují osoby, které nejsou držiteli příslušných úředních povolení (koncese, oprávnění řidiče). Takové osoby získávají neoprávněnou konkurenční výhodu před oprávněnými podnikateli, neboť mají celkově nižší náklady na poskytování služeb, kdy nemusí vynakládat prostředky na dodržování zákonných předpokladů a povinností a mohou se vyhýbat daňovými povinnostmi. Takovéto osoby sice je možné sankčně postihnout, ale v rámci správních kontrol nelze nikdy pokrýt celou oblast takto neoprávněně poskytovaných služeb a rovněž efektivita trestání (zejm. vymáhání pokut) může být nízká. S předkladatelem lze souhlasit, že sankční mechanismy – coby opatření ex post - je proto vhodné doplňovat i preventivními opatřeními ex ante.

S ohledem na věcný obsah je zde potřeba zvážit obsah Sdělení EK, týkající se sdílených platform – principů sdílené ekonomiky, a to pro případy, kdy zprostředkování probíhá s využitím elektronických služeb (on-line), nikoliv telefonicky („klasický“ dispečink). Sdělení EK se v této oblasti zabývá vztahem ke směrnici 2000/31/ES o elektronickém obchodu, zejm. jaké požadavky je možné klást v jakých případech na provozovatele těchto platform a jakou odpovědnost je jim možné uložit. Sdělení EK zde připomíná požadavek směrnice o elektronickém obchodu na nebránění volnému pohybu informačních služeb na území EU prostřednictvím předchozích povolení nebo obdobných požadavků, pokud provozovatel informační služby není zároveň poskytovatelem předmětné jiné služby (v tomto případě přepravní). Tento požadavek v Návrhu zákona uvedené možnosti řešení bez dalšího akceptují, požadavek na speciální povolování zprostředkovatelských služeb, ani coby využitelná možnost, zvažován předkladatelem Návrhu nebyl.

Problém sdílených služeb není takto dořešen, a proto byla na MD ustavena pracovní skupina, která má připravit řešení vyplývající z potřebné ochrany trhu a kvality poskytovaných služeb, jakož i otázky daňové související s přesahy sdílených služeb.

III. Závěr

Komise pro hodnocení dopadů regulace předložený návrh hodnocení dopadů regulace přijímá.

Vypracoval:

prof. Ing. Petr Moos, CSc.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise